

sub

SUBMARINE CHANNEL

JAARVERSLAG

2019

SUBMARINECHANNEL.COM ARIE BIEMONDSTRAAT 111 1054 PD AMSTERDAM 020 820 49 40

BESTUURSVERSLAG SUBMARINE CHANNEL 2019

A - Toelichting op het exploitatieresultaat	2
B - Toelichting op de financiële positie	2
C - Inzichtelijke en kwalitatieve beschrijving van de verrichte activiteiten van 2019	4
1. Het produceren en vertonen van digital storytelling projecten	4
2. Het programmeren en contextualiseren van ontwikkelingen op het gebied van transmedia en digital storytelling	12
3. Awards, festivals, events en presentaties 2019	15
D - Analyse bezoekcijfers Submarine Channel projecten 2019	16
E - Samenstelling Raad van Toezicht, directie en personeel	17

A – TOELICHTING OP HET EXPLOITATIE RESULTAAT

Het duiden van de exploitatie van Submarine Channel op jaarbasis is altijd een uitdaging. De begroting van Submarine Channel bestaat primair uit het budget van de verschillende projecten die worden uitgevoerd, en deze beslaan vaak meer dan één belastingjaar. In een jaar waarin relatief meer projecten ontwikkeld worden, is de begroting dus relatief lager dan in jaren waarin de productie van projecten worden gefinancierd, en de productie wordt uitgevoerd. 2019 was zo'n jaar met relatief meer ontwikkeling en minder productie. Daardoor ligt wel het resultaat over 2019 in lijn van de begroting, er was een resultaat van € 0 begroot. In 2019 is een resultaat van € 5.009 verlies gerealiseerd.

De totale baten 27% liggen lager ten opzichte van de begroting. De (directe en indirecte) opbrengsten zijn 69% lager ten opzichte van de begroting, de subsidies uit publieke en private middelen zijn 74% lager dan begroot. Het percentage eigen inkomsten ligt hierdoor ook lager dan begroot, 10% gerealiseerd ten opzichte van 26% begroot. Al deze baten zijn in de begroting opgenomen als baten om een project mee te financieren, en die productiefinanciering heeft in ontwikkeljaar 2019 minder plaats gevonden.

De totale lasten zijn 26% lager ten opzichte van de begroting. De activiteitenlasten zijn 30% lager dan begroot, dit komt eveneens doordat er minder activiteiten zijn gerealiseerd zijn dan oorspronkelijk gepland. De beheerslasten liggen redelijk in de lijn van de begroting (8% hoger).

B - TOELICHTING OP DE FINANCIËLE POSITIE

De solvabiliteit van de Stichting is per 31 december 2019 50%, dit is verbeterd ten opzichte van 2018, in 2018 was de solvabiliteit 36%. De verbetering wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het balanstotaal afgenomen is in 2019 (met +/- € 111.000).

De Stichting kan zowel op korte als op lange termijn aan alle verplichtingen voldoen, mede door de nieuwe financiering voor de komende jaren.

Toelichting op de balans

Activa

De totale activa is € 111.296 lager dan 2018, dit komt doordat de liquide middelen gedaald zijn met € 80.183 en de uitstaande vorderingen gedaald zijn met € 31.113.

Passiva

De totale passiva is € 111.296 lager dan 2018, dit komt doordat de kortlopende schulden met € 106.287 gedaald zijn en het eigen vermogen met € 5.009 gedaald is ten opzichte van 2018.

De bestemmingsreserve gevormd voor de lopende projecten is in 2019 gedaald met € 3.877, de bestemmingsreserve is per eind 2019 € 73.500.

Toelichting op de begroting en risico's

Onze begroting is vastgesteld voor 2017-2019. Structurele financiering bestaat uit een bijdrage van het Amsterdams Fonds voor de Kunst a € 90.179,- in 2019, en van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie a € 315.087,- in 2019.

In de afgelopen kunstenplanperiodes hebben we gewerkt met een jaarbegroting waarin een standaard projectbedrag was opgenomen dat gold als een basisbudget per project. Na de ontwikkeling van een project wordt het definitieve projectbudget vastgesteld en pas als een project volledig gefinancierd is zal het in productie worden genomen. Daardoor zijn de projectkosten altijd inschatting.

We streven naar een eigen inkomsten percentage van 26%, in 2019 was dit percentage 10%. Gemiddeld genomen was het eigen inkomsten percentage over 2017-2019 25%. We streven dit percentage ook in 2020 te halen zodat we gemiddeld over de periode aan 25% eigen inkomsten voldoen.

Er is een kleine correctie in de berekening van het eigen inkomsten percentage in 2017 en 2018, van respectievelijk 43% naar 45% in 2017 en van 13% naar 14% in 2018. Dit heeft te maken met het inkomsten van Fonds21 wat onder publieke middelen was gezet maar wat in feite onder private middelen valt.

Impact coronavirus COVID-19

De gevolgen van de coronacrisis zijn op dit moment nog niet duidelijk voor de Stichting. De Stichting zal mogelijk (gedeeltelijk) gebruik gaan maken van de overheidsmaatregelen, de inventarisatie hiervan vindt april/mei 2020 plaats. Op korte termijn heeft dit geen gevolgen voor de continuïteit van de Stichting.

C - INZICHTELIJKE EN KWALITATIEVE BESCHRIJVING VAN DE VERRICHTTE ACTIVITEITEN VAN 2019

Programma activiteiten

1. Het produceren en vertonen van innovatieve digital storytelling projecten

Gepubliceerd in 2019

ASCENT FROM AKERON

Interactieve graphic novel

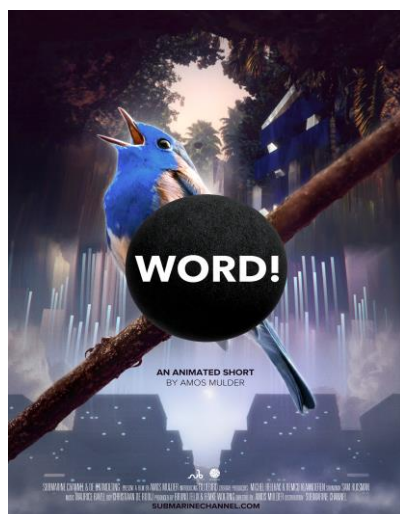
Engelstalig

Regie: Gustavo Garcia (NL), schrijver: William Maher (IR)

Ascent from Akeron is een dystopische interactieve *online graphic novel*. Het verhaal speelt zich af in de verre toekomst in een maatschappij waar beelden en teksten verboden zijn. Wanneer een groepje rebelse tieners in atoomschuilkelder uit de 21^e eeuw een perfect geconserveerde tienerkamer ontdekken met daarin een kist vol met superheldenstrips raken ze geïnspireerd om in verzet te komen tegen de heersende orde.

De pilot en de eerste aflevering werden gepubliceerd in 2018. Afleveringen 2 t/m 4 werden in 2019 gepubliceerd.

<https://ascentfromakeron.com/>

WORD!

Korte animatiefilm (7')

Submarine Channel produceerde de korte evocatieve animatiefilm **WORD!** van Amos Mulder. **Word!** is een non-narratieve associatieve animatiefilm waarin de maker reflecteert op het gebruik van taal en sociale media.

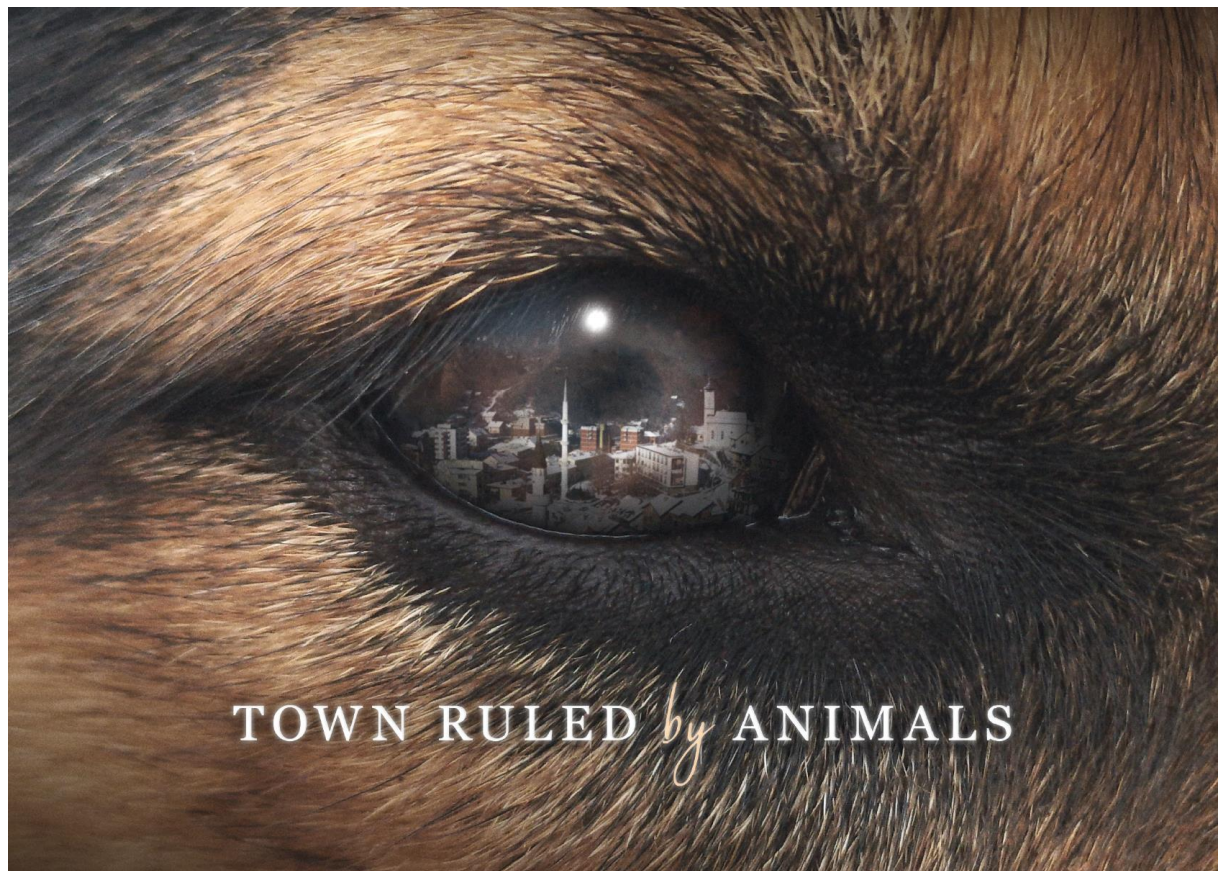
Word! werd gemaakt als onderdeel van het talentontwikkelprogramma De Ontmoeting waar Submarine Channel realisatiepartner van is.

De film toerde de afgelopen 1,5 jaar langs festivals en werd in 2019 online gepubliceerd.

<https://submarinechannel.com/animation/word/>

In Productie in 2019

DE ONTMOETING: TOWN RULED BY ANIMALS

Regie: Prisca van der Mullen (NL)

Web documentaire, 6 min.

Taalversie: Engels

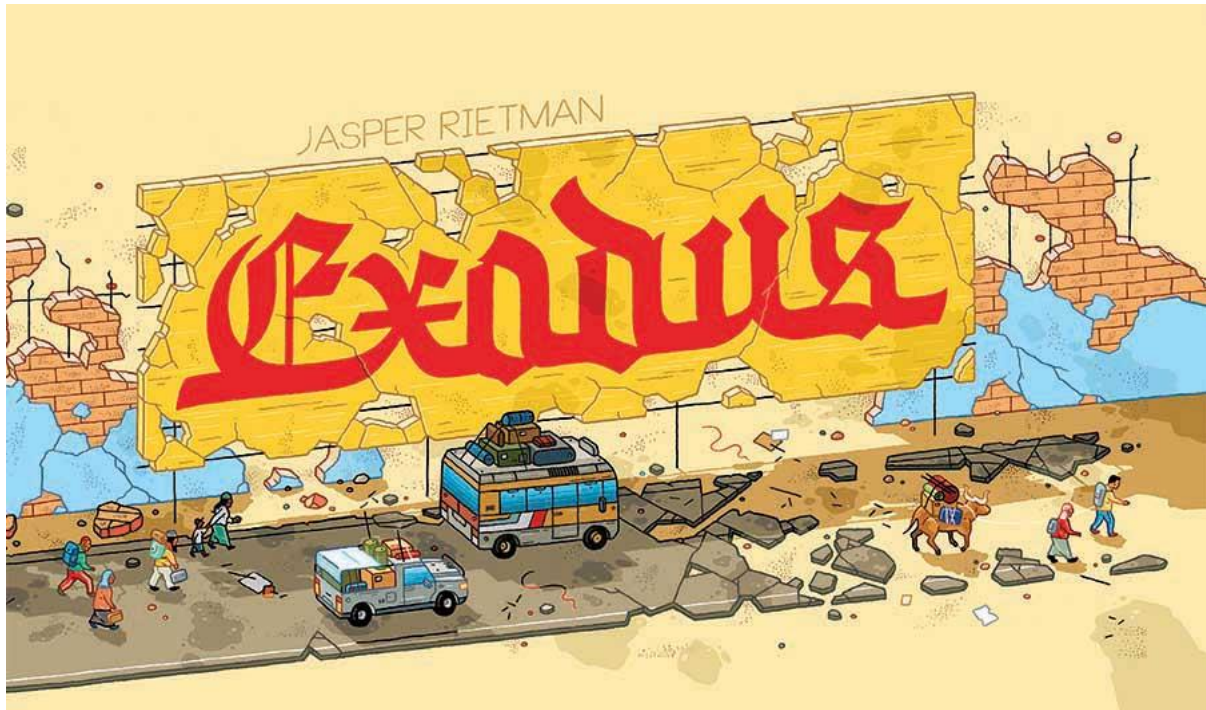
Town Ruled by Animals is een creatieve webdocumentaire over Srebrenica– een visueel portret van de getraumatiseerde Bosnische stad gefilmd vanuit het perspectief van de straatdieren die de stad 's nachts overnemen. Terwijl we beelden van de verpauperde stad zien –opnames waarin zwerfhonden en katten de hoofdrol spelen; een metafoor voor de leeglopende en verpauperde stad– horen we bewoners vertellen hoe het is om daar te wonen. Hun verhalen gaan over het leven in een spookstad, over sabotage door politici om Srebrenica arm te houden, het gebrek aan vertrouwen onder de mensen en de etnische spanningen.

Deze korte film, in het kader van het talentontwikkelproject De Ontmoeting, is in 2019 geproduceerd. De première vond plaats op het NFF. De film toert langs festivals in 2019-2020 en zal eind 2020 online gepubliceerd worden.

Creatief team

De door Prisca van der Mullen geproduceerde en door David Verbeek geregisseerde korte documentaire *Trapped in a City of a Thousand Mountains*, een korte documentaire over Chinese hip-hop scene, maakte deel uit van de IDFA Doclab competitie voor Best Documentary Short in 2018.

EXODUS

Interactieve graphic novel app

Regie: Jasper Rietman (NL), creative developer: Andre Bergs, sound design: Olger Star, Animatie: Frederieke Mooij.

Exodus is een adaptatie van de gelijknamige graphic novel van Jasper Rietman. Exodus is de verbeelding van een archetypische uittocht van een groepje mensen op de vlucht voor oorlog en vervolging. De gebruiker scrolt door zesenvestig naadloos op elkaar aansluitende illustraties die samen een grote panoramatekening van bijna veertien meter vormen. De digitale versie voegt subtiele animatie, sound design en muziek toe om een immersieve ervaring te creëren die te bekijken is op tablets.

De interactieve versie van Exodus stelt ons in staat om het project te verwezenlijken zoals het eigenlijk bedoeld was: als een uitgestrekt dramatisch panorama.

We richtten ons op een fysieke release op Playgrounds Festival: Blend in Amsterdam in mei 2020.

Creatief Team

De jonge illustrator en stripmaker Jasper Rietman (NL) maakt redactionele illustraties voor kranten als The New York Times, The Guardian, The Washington Post, De Standaard en de Volkskrant. Exodus is zijn eerste boek. De creative developer is Andre Bergs. Rietman overziet het project.

TRUST IN THE BLOCKCHAIN SOCIETY

Interactieve documentaire voor mobiele platforms

Regie: Jasper van Doesselaar, Concept/interviews: Leonardo Dellanoce en Francesco Degl'Innocenti, Creative producer: Remco Vlaanderen.

De webdocumentaire Trust in the Blockchain Society onderzoekt het belang en de gevolgen van Blockchain technologie op het dagelijks leven nu en in de toekomst. Acht interviews met denkers, coders, ontwerpers, kunstenaars en data-activisten worden op innovatieve wijze door elkaar verweven. De intuïtieve interface van het project stelt bezoekers in staat om zelf hun weg te vinden door de verschillende verhaallijnen, waarbij ze naadloos kunnen wisselen tussen tekst of video d.m.v. een interface die reageert op de gyroscoop-functie van mobiele telefoons. Door verschillende perspectieven op blockchain te verweven ontstaat er een dialoog tussen de verschillende sprekers en hun visies.

Status

- Ontwikkeling binnen de Non-Fictie Transmedia. Hiermee is prototype ontwikkeld.
- Gehonoreerd Immerse/Interact
- Lopend: Fonds 21, AFK, Stimuleringsfonds Journalistieke projecten.

Partners

Stichting Archis (Amsterdam)

Release: Zomer 2020

THE IMAGINARY FRIEND

Regie: Steye Hallema (NL)
Virtual reality en AR
Taalversie: Engels en Frans / 21 minuten.

Premisse

The Imaginary Friend vertelt het verhaal van een achtjarige jongen met een levendige verbeelding. Hij heeft veel moeite met het onderscheid tussen realiteit en fantasie. Hij heeft jou, de toeschouwer, als denkbeeldige vriend gecreëerd.

The Imaginary Friend is een surrealistische VR-ervaring die de kijker de fantasie van de hoofdpersoon belichaamt. Het verhaal wordt helemaal verteld vanuit de *point of view* van de toeschouwer. Je bent aanwezig in het verhaal, overgelaten aan de sterke verbeelding van de hoofdpersoon. Op sommige momenten zul je je zelfs verantwoordelijk voor hem voelen, omdat hij blijkbaar vanwege jouw dingen doet die hem in gevaar brengen.

Deze filmische VR-ervaring die alleen in VR verteld kan worden verkent de positie van de toeschouwer in het verhaal. Doordat de toeschouwer het middelpunt vormt van het drama ontstaat er een verhoogde vorm empathie waardoor het gevoel van *presence* versterkt wordt – het gevoel aanwezig te zijn in de film. *The Imaginary Friend* is een toegankelijk en oprecht verhaal over een jongen die om te leren gaat met anders zijn.

Naast de VR-film ontwikkelen we een Augmented Reality component.

Creatief Team

De in Amsterdam woonachtige regisseur Steye Hallema is een pionier op het gebied van virtual reality storytelling. Hij was een van de drie regisseurs van *Ashes to Ashes*. De wezens die ontspruiten uit het brein van Daniel worden ontworpen door Fons Schiedon. Fons Schiedon (NL) is regisseur, illustrator en animator en werkt vanuit zijn studio in New York.

Status

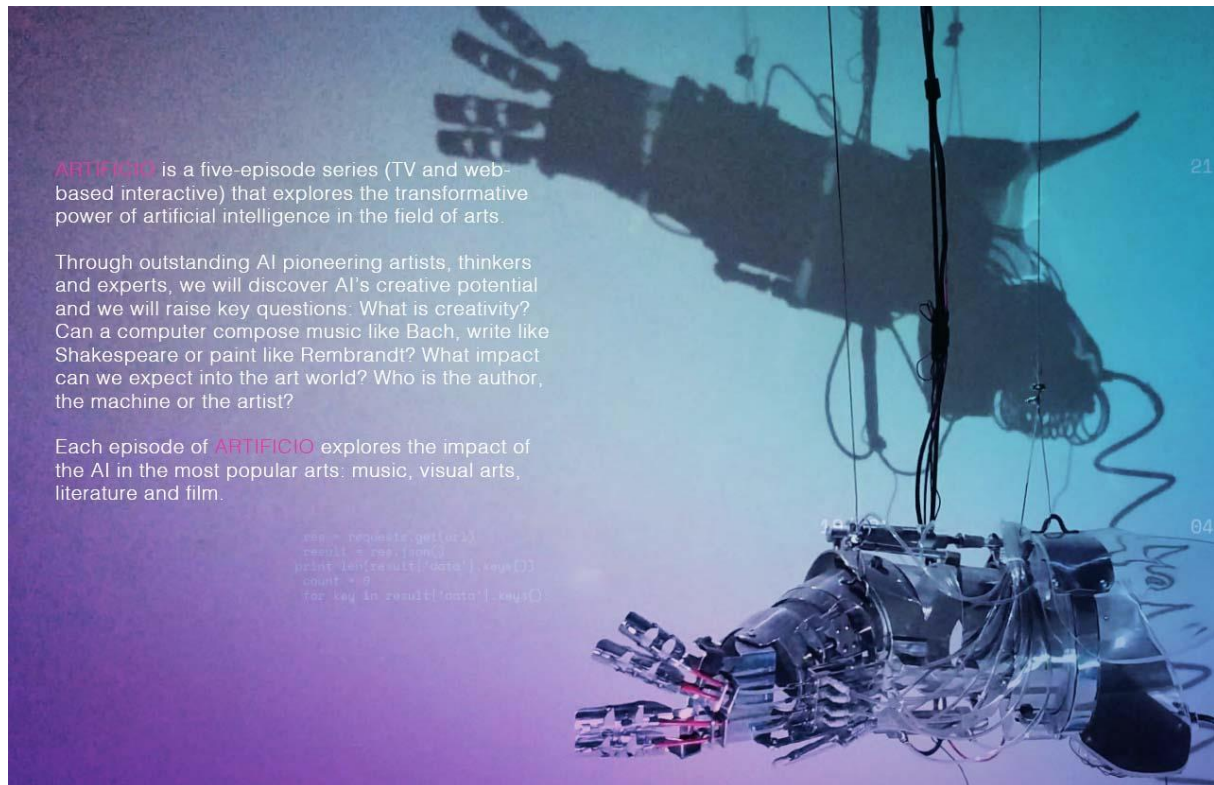
- We hebben het project gepresenteerd tijdens de Biënnale van Venetië, als onderdeel van de Gap Financing Market 2018. Ook werden we geselecteerd om te pitchen tijdens de VR Days Europe en IFFR PRO 2018.
- In 2019 werd een prototype ontwikkeld.

- De Franse VR Distributeur en Sales Agent: Diversion Cinema heeft de intentie uitgesproken om de film uit te brengen.
- In 2019 werd half februari een aanvraag voor ontwikkeling ingediend in samenwerking met de Franse co-producent bij het Franse Film Fonds CNC.
- In 2020 wordt een aanvraag voor ontwikkeling gedaan binnen de regeling: Immersive interactive.

In Ontwikkeling

ARTIFICIO

The destiny of art and human creativity in an imminently robotic future.

Co-Producers:

- CUIBAFILMS (Montreal)
- GUSANOFILMS (Barcelona)

Artificio is een interactieve, gepersonaliseerde web documentaireserie voor web en mobiel over de impact van AI op de kunsten. Afleveringen bestaan uit interviews met experts uit het veld; wetenschappers, kunstenaars, denkers en worden geïllustreerd met actuele voorbeelden uit muziek, film, kunst en literatuur. De intentie is om de lineaire afleveringen te integreren met gepersonaliseerde interactieve game-achtige tools en tests waarmee de user zelf kan ervaren hoe AI-kunst werkt. Denk aan een generatief muziekprogrammaatje wat in je browser draait of een test waarmee users moeten raden of iets gemaakt is door een AI of door een mens.

Vergelijkbare project: *Do Not Track* van Bretty Gaylor. De interactieve, gepersonaliseerde web doc over privacy (Arte/NFB).

In 2019 is er gezocht naar een co-producent voor het project. Het blijkt lastig om een producent of omroep te vinden. Tot op heden is dat nog niet gelukt. Er zijn nog een aantal mogelijkheden die we in 2020 zullen verkennen.

Status:

- Een bijdrage van 30.000 via een Colombiaanse en Canadese beurs. Dit is gebruikt voor de ontwikkeling van een prototype.
- Er is lang gesproken over samenwerking met het Canadese NFB.
- Geselecteerd voor de IDFA Forum 2019.
- Er wordt nog gesproken door met ARTE ZDF via contacten van de makers.

<https://submarinechannel.com/interactivedoc/artificio-documentary/>

STRANGEHEARTS

Korte animatiefilm en VR experience.

Regie: Gregory Samson, Scenario: Fee de Koeijer

Strangehearts is een korte 3-D animatie dansfilm en VR productie over het beëindigen van een relatie die niet meer werkt en over het loslaten van iemand waar je, ondanks de relatiebreuk, nog wel van houdt. Een ambitieus project met elementen zoals dans, motion capture, VR en film gecombineerd tot een bijzonder, vernieuwend geheel. Submarine Channel produceert Strangeheart in het kader van het talentontwikkelproject De Ontmoeting.

Voor Strangehearts zullen de dansers in de zogeheten XSENS-pakken dansen, die met motion capture techniek de bewegingen direct registreren in de computer. De arena van dit verhaal wordt vooraf gebouwd in 3-D, zodat de dansers onder begeleiding van de choreograaf en de regisseur vrij kunnen bewegen door de geanimeerde wereld.

Status

- Het project is in ontwikkeling en gaat in september in première op het Nederlands Film Festival

Vervallen projecten in 2019

THE LITTLE THINGS

Regie: David Calvet & Thomas Bertrand Batlle (FR), Producent: Yvonne van Ulden.

Room scale interactieve virtual reality

Een VR-ervaring over een jongen die opgroeit bij zijn grootouders. Wanneer zijn oma overlijdt versterkt zijn hij en zijn grootvader op elkaar aangewezen.

Status

- Teaser en VR-demo gemaakt.
- Script is geschreven.
- Het is niet gelukt om een Franse coproducent te vinden voor dit project. Die hadden we nodig om ook een aanvraag in Nederland te kunnen doen.

SHOEBOX DIORAMA - THE GREAT ORATOR

Regie: Daniel Ernst (NL)

Animatie in virtual reality met *real time* gegenereerde componenten (ong. 40 minuten).

Taalversie: Engels.

In deze geanimeerde 3D ervaring bezoek je een virtuele 'mega church' waarin jij en andere bezoekers samenkomen om de eeuwigdurende oratie van The Great Orator bij te wonen. Voor dit project gebruikt Ernst geavanceerde technologische mogelijkheden waarmee Twitter feeds (bijvoorbeeld die van de toeschouwer) in *real time* omgezet worden naar de gesproken oraties van The Great Orator.

Status

- De ontwikkelfase is in 2018 afgerond. Er werd een subsidie toegekend voor ontwikkeling vanuit de deelregeling Experiment van het Filmfonds. In 2019 gaan we aanvragen voor realisering binnen dezelfde regeling.
- Helaas konden wij met Ernst geen overeenstemming bereiken over de te volgen productionele koers van dit project. Ernst gaat op zoek naar een andere producent.

Partners

Universiteit van Leiden.

THE ALMANAC

Regie: Michel Reilhac (FR/NL)

Taalversie: Engels

The Almanac is een online platform wat burgers meer inzicht en controle zou geven over hun digitale levensloop.

Status

- In 2018 werd het project geselecteerd voor The Good Pitch en voor de Round Table Pitches Cross Media van het IDFA Forum.
- Fonds 21 heeft een subsidie van 20.000 euro toegekend. Hiermee is in 2018 een demo ontwikkeld.
- Het is niet helaas gelukt om aanvullende partners en financiering te vinden om *The Almanac* te kunnen realiseren.

Gepauzeerde projecten in 2019

MONA

Concept: Michel Reilhac (NL)

Een virtual reality-serie met een hoofdrol voor Mona Lisa en andere bekende muzes uit de schilderkunst die door middel van innovatieve animatietechnieken tot leven zouden worden gewekt.

Partners en creatief team

- *Mona* is een Nederlands-Franse coproductie van Submarine Channel en AVROTROS en in samenwerking met M lange en het gerenommeerde Franse productiebedrijf Atlas V (FR/VS). De auteur is Michel Reilhac.

Status

- Spijtig genoeg heeft Creative Europe geen financiële bijdrage geleverd aan de ontwikkeling. Dit project is gepauzeerd totdat er zicht is op nieuwe financieringsmogelijkheden.

AMRITA - The Nectar of Immortality

Regie: Rithy Panh (KH)

Virtual reality

Rithy Panh verweeft in *Amrita* oude mythische verhalen met de littekens van de verwoestende moderne oorlogen. Amrita wordt een immersieve visuele reis waarin Panh de bezoeker laat ervaren dat destructieve herinneringen kunnen helen door te reflecteren op mythologische verhalen en de essentie van de tijd.

Creatief team

Rithy Pahn is een toonaangevend figuur in de Cambodjaanse en internationale filmwereld. Zijn werk bevat documentaires zoals *The Missing Picture* (*Un Certain Regard*-prijs, 2013). En hij werd genomineerd voor een Oscar in de categorie *Best Foreign Language Film* op de 86e *Academy Awards*. *Amrita* wordt het eerste VR-project.

Partners

Amrita wordt geproduceerd door Catherine Dussart van CDP (Frankrijk) en gecoproduceerd door Submarine Channel, INVR Space (Duitsland) en Anupheap (Cambodja).

Status

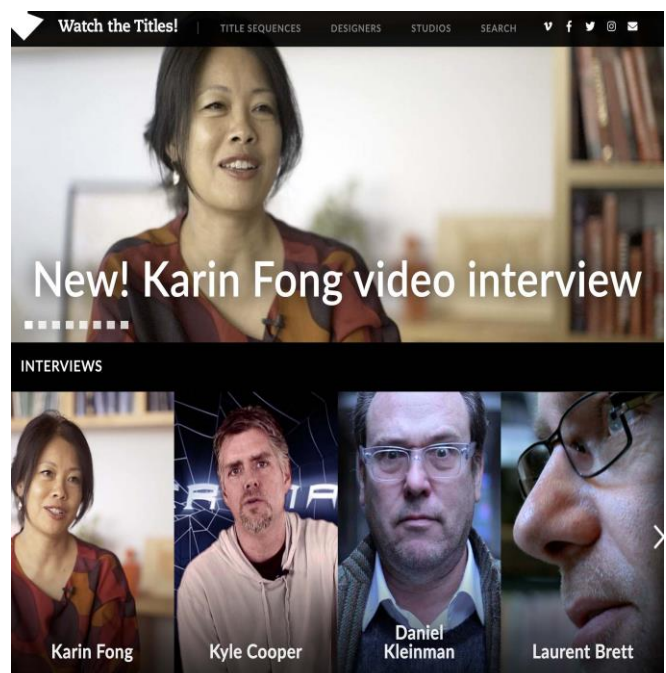
- Rithy Panh is nog bezig zijn recente lineaire film af te ronden, aansluitend hierop zal een start gemaakt worden met het project Amrita.
- Een deel van de financiering is binnen via de Franse producent van MEDIA Creative Europe.

2. Het programmeren en contextualiseren van ontwikkelingen op het gebied van digital storytelling

Het onderzoek wat we doen in het kader van projecten vindt zijn weerslag in de redactionele content die we publiceren. We richten ons ook op aspecten van (*digital*) *storytelling* die niet direct te maken hebben met eigen producties, maar die wel relevant zijn voor ons publiek of ons inspireren. Uit analyses van onze bezoekcijfers en uit feedback uit het veld blijkt dat professionals graag van onze expertise gebruik maken om meer te weten te komen over wat er zoal gebeurt op het gebied van onder andere storytelling, animatie, beeldcultuur en interactive comics.

FORGET THE FILM, WATCH THE TITLES

Watch the Titles! is een website over de kunst *title design*. Het project verzamelt de beste en meest bijzondere openingstitels van films en televisieseries. Op de site zijn meer dan 300 titelsequenties te bekijken vergezeld van 'making of' artikelen waarin de makers dieper ingaan op de technische en inhoudelijke aspecten van hun proces. Van 2007 tot 2015 trok de website miljoenen bezoekers. Het project vindt aansluiting bij de core doelgroep van Submarine Channel, waaronder kunst- en filmstudenten, filmmakers, visual effects makers en de animatiesector maar ook bij film liefhebbers in het algemeen. Omdat de website technisch zwaar verouderd was, maar de content tijdloos, zijn we eind 2018 begonnen met het bouwen van een nieuw CMS gekoppeld aan een nieuw design

waarmee het project naadloos geïntegreerd kan worden in Submarine Channel. Deze nieuwe site is geschikt voor hedendaagse schermen en mobiele platforms, biedt meer ruimte aan beeld, en heeft een veel aantrekkelijker opmaak van artikelen. De site is in 2019 opnieuw gelanceerd.

Om de site opnieuw onder de aandacht te brengen zijn er eind 2019 vier nieuwe video interviews opgenomen met gerenommeerde title designers in Los Angeles, waaronder Karin Fong van Imaginary Forces, Lisa Bolan en Hazel Baird van Elastic en Aaron Becker van Filmograph. De makers gaan dieper in op het maken van recente title sequences. Het interview met Fong werd eind 2019 gepubliceerd. De overige interviews verschijnen in 2020.

SUBMARINE CHANNEL PROFILES

Submarine Channel gaat de samenwerking met het Playgrounds Festival structureel uitbouwen vanaf 2020. In ons programmaplan voor 2021 - 2024 beschrijven we hoe en waarom we de incidentele samenwerkingen met Playgrounds door de jaren heen stapsgewijs willen verduurzamen, met als belangrijkste doelstellingen o.a. inhoudelijke verdieping en publieksontwikkeling. In 2019 zijn we begonnen met het opnemen van aantal video profiles opgenomen met gasten op het uitverkochte event Playgrounds: The Art Department in Eindhoven. We filmden vijf interviews met de concept en storyboard artist John Nevarez (Disney en Pixar), concept developer Mike Hill (o.a. Love, Death & Robots, Blade Runner 2046), concept artist Leon Tukker en de maker van interactieve comics Andre Bergs (Exodus, Plastiek) en beeldmaker Nick DenBoer.

<https://submarinechannel.com/shorts/>

SCREENDIVER – THE DIGITAL COMICS DIRECTORY

Screendiver is een distributieplatform voor de beste interactieve comics. Er zijn verschillende distributieplatforms voor digitale comics, maar geen enkel platform richt zich specifiek op interactieve beeldverhalen. Het platform voorziet in een behoefte, is het enige platform in zijn soort, en bestaat in 2019 drie jaar. In dit redactionele project komen aspecten als distributie, programmeren en *community building* samen.

Het platform werd in 2019 regelmatig geupdate met nieuwe interactieve projecten van zowel buitenlandse als nederlandse makers.

Partners

Screendiver is ontwikkeld in samenwerking met makers Ezra Daniels (US), Sutu (AUS) en de Milesi Brothers van Studio Transmll (CH). Submarine Channel bouwde en host het project.

<http://screendiver.com>

DISCOVER THE WORLD'S BEST INTERACTIVE COMICS

 <p>Upgrade Soul</p> <p>Critically acclaimed, bone chilling interactive graphic novel about an elderly couple who volunteer for a visionary rejuvenation procedure. All chapters are out now!</p>	 <p>Neon Wasteland</p> <p>Augmented reality comic about a group of young misfits that must band together to escape the Omni World Corporation and its nefarious invention, the Dead Net.</p>	 <p>RRR - Run Ran Run</p> <p>Follow the colorful crew of 'the Whale' venturing into insane situations in this action packed intensely animated sci-fi adventure comic app.</p>	 <p>Saving Maggie</p> <p>Surviving an apocalyptic event? Easy. Raising your daughter in it? Not so much. Saving Maggie is a free sci-fi adventure comic that plays in your browser.</p>
--	--	--	---

TOP 5's

In de Top 5 rubriek bespreekt Submarine Channel vijf bijzondere *best practice* voorbeelden van ontwikkelingen op het gebied van interactive storytelling, animatie, comics en beeldcultuur. Het is een toegankelijk redactioneel format waarin we onze bevindingen, onderzoek en inspiraties delen met ons publiek. We richten ons op onze core doelgroepen: studenten en professionals die werken in animatie, film, virtual reality en interactive storytelling. In 2019 publiceerden we onder andere de volgende Top 5's: Storyboarding Tip van Jon Nevarez, Short Films Made with Mobile Phones, Comic Book Channels on YouTube, en in het kader van de release van nieuwe afleveringen van onze dystopische interactieve graphic novel *Ascent from Akeron* publiceerden we een serie over dystopische verhalen in film, tv, graphic novels en literatuur.

<http://www.submarinechannel.com/category/top-5s>

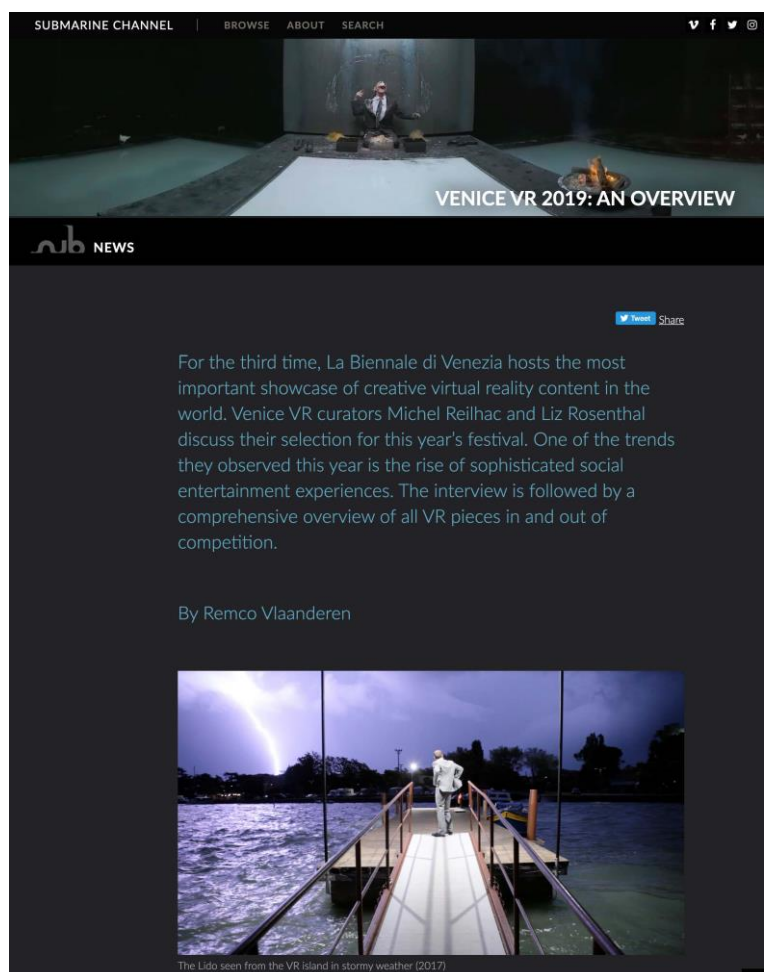
LONGREADS

Sinds 2017 publiceren we ook langere artikelen oftewel *longreads*. In 2019 was de uitgebreide voorbeschouwing van Venice Virtual Reality, de belangrijkste VR-tentoonstelling ter wereld op de Biennale van Venetië het meest gelezen redactionele stuk op Submarine Channel.

In aanvulling op de video profiles die we maakten op Playgrounds: The Art Department 2019 maakten we ook een serie fotoportretten vergezeld van korte interviews met jonge makers op Playgrounds in Eindhoven en Kaboom in Amsterdam. Deze portretten werden gepubliceerd op Instagram en Facebook en nadien verzameld op Submarine Channel in de categorie Longreads.

Daarnaast maakte Davide Banis in 2019 een nieuwe serie over *Immersive Journalism*, een vervolg op de eerdere serie van drie longreads die we in 2018 publiceerden. De nieuwe serie wordt in 2020 gepubliceerd.

<https://submarinechannel.com/longreads/>

The image is a screenshot of a news article on the Submarine Channel website. At the top, there is a navigation bar with 'SUBMARINE CHANNEL', 'BROWSE', 'ABOUT', and 'SEARCH'. Below this is a video player showing a person in a VR environment. The video title is 'VENICE VR 2019: AN OVERVIEW'. Below the video player, there is a 'NEWS' section with a 'Twitter Share' button. The main text of the article reads: 'For the third time, La Biennale di Venezia hosts the most important showcase of creative virtual reality content in the world. Venice VR curators Michel Reilhac and Liz Rosenthal discuss their selection for this year's festival. One of the trends they observed this year is the rise of sophisticated social entertainment experiences. The interview is followed by a comprehensive overview of all VR pieces in and out of competition.' Below the text, it says 'By Remco Vlaanderen'. At the bottom, there is a video thumbnail showing a person on a wooden walkway over water during a stormy night, with a lightning bolt visible in the sky. The caption for the thumbnail is 'The Lido seen from the VR island in stormy weather (2017)'.

3. Awards, festivals, events en presentaties 2019

Submarine Channel

September 2019 St. Joost – Arts & Interaction Minor
8-10-2019 Playgrounds Art Department 2019
25-10-2019 St. Joost – Arts & Interaction Minor
9-11-2019 Kaboom Animation Festival
Najaar Playgrounds NEXT docu – Talentontwikkelingstraject – Corine Meijers

The Great Orator

Mei 2019 Cannes Film Festival, one to one meetings, Corine Meijers
August 2019 Venice Biennale – selected for the Gap financing market – Pitch and one to one meetings
Corine & Daniel Ernst
September 2019, Netherlands Film Festival, Selected for BOOST NL, Pitch and project development workshop in collaboration with the IFFR 2020.

Akeron

September 2019, Netherlands Film Festival, nomination NFF Interactive, Presentation Remco Vlaanderen

Artificio

November 2019, IDFA FORUM, selected, pitch and one to one meetings, Corine Meijers & Remco Vlaanderen, plus directors and Canadian Coproducer

Town Ruled by Animals

September 2019, Nederlands Film Festival, Presentation Prisca van der Mullen
November 2019, Eurasia International Monthly Film Festival

De Industrie

01-02-2019 Thessaloniki Documentary Festival
18-03-2019 KASK | School of Arts is the School of Arts of University College Ghent.
04-04-2019 35th Prix Bohemia Radio International Festival
09-04-2019 The Peabody Awards 2019
16-04-2019 Indigo Design Awards 2019
23-05-2019 Launch Event | DRUGS MUSEUM Amsterdam
04-10-2019 Dutch Media Week: Mediafestival 2019
19-10-2019 Dutch Design Week
Oktober 2019 Politie Academia

Bistro in Vitro

01-05-2019, Tectexil
16-05 – 29-09 2019, Creatures Made to Measure
07-2019, Creatures Made to Measure
31-08-2019, Voedsel van Morgen
5-09-2019, Voedsel van Morgen
14-10– 3-11-2019, Het Klimaatmuseum
21 – 23-10-2019, World Creativity Forum
2-11-2019, Museumnacht

8 – 17-11-2019,   Microwave Festival
11-2019 – 04-2020,   Mori Art Museum

Imaginary Friend

January 2019, IFFR one to one meetings, Corine Meijers & Steye Hallema
May 2019, Cannes Film Festival, one to one meetings, Corine Meijers
May 2019, New Images Paris, one to one meetings, Corine Meijers

Lagos Wide & Close

Ethnographic Museum in Zurich, August 2019 – August 2020. (300-400 visitors/month)

D - ANALYSE BEZOEKCIJFERS SUBMARINE CHANNEL PROJECTEN 2019

Samenvatting

Aantal bezoekers in totaal: 11.415.361. Vooraf was het totaal aantal bezoekers voor dit jaar geschat op: 8.100.000.

Bezoekers zijn het aantal unieke bezoekers die de website hebben bezocht. Deze worden ondanks de frequentie of duur slechts 1 keer geregistreerd. Het gaat dus echt om unieke bezoekers. 'Bezoeken' zijn het aantal bezochten webpagina. Een bezoeker kan meerdere webpagina's bezoeken en elke webpagina, dus bijvoorbeeld blog of top 5, geldt dan van diezelfde bezoeker als een nieuw bezoek. Submarine Channel rapporteert het aantal unieke bezoekers.

Met 11.415.361 bezoekers voor 2019 zitten we boven de geschatte bezoekersaantallen van 8,1 miljoen. Het behalen van de voorgenomen doelstelling is te danken aan voornamelijk de volgende factoren:

- In 2018 zijn we begonnen met het inzetten van de monitoringstool Meltwater. Hiermee verschaffen we onszelf een beter overzicht en hebben we meer zicht op wat en waar er over Submarine Channel of over een van onze projecten wordt geschreven of gesproken. Met de monitoringstool hebben we een wereldwijde dekking op zowel online media als social media in vrijwel alle talen.
- Het optimaliseren van social media-kanalen. Vorig jaar is de focus van enkel het vergroten van ons bereik verschoven naar het verbeteren van de betrokkenheid van ons publiek. De betrokkenheid is in 2019 verdubbeld t.o.v. 2018. Hierdoor is onze organisch bereik, het bereik waar we niet voor hoeven te betalen, gegroeid. Het bereik via sociale media-kanalen is gegroeid van een bereik van 334.968 mensen in 2018, naar 748.947 mensen in 2019.
- Data-gedreven besluitvormingen. We monitoren nauwkeurig hoe ons content door ons publiek wordt geconsumeerd. Hiermee meten we wat wel en niet werkt, door bijvoorbeeld Hotjar en op basis van die data voeren we verbeteringen door om zowel ons content als het gebruikersgemak van onze content voor het publiek te optimaliseren.

In 2018 zijn we begonnen met het testen van een nieuwe marketingstrategie, waarbij de focus meer lag op kwalitatieve doelstellingen. Dit heeft in 2019 geresulteerd dat het bezoek op <https://www.submarinechannel.com> met ruim een derde is toegenomen. Een grote groei, waarmee dalende bezoekcijfers van andere projecten ruimschoots mee opgevangen konden worden. In 2020 zullen namelijk een aantal website die gebruik maken van Flash niet meer werken, omdat grote webbrowsers als Safari, Firefox en Google Chrome Flash niet meer zullen

ondersteunen. Die Flash-website waren goed voor iets minder dan een tiende van alle bezoekers op onze websites.

Sociale Media

In 2019 hebben we besloten om een aantal social media-kanalen af te sluiten. Dit besluit is genomen omdat de focus op social media te versplinterd raakte en dit ten koste ging van andere goedlopende kanalen. Door minder kanalen te beheren, hebben we tijd om een selectie kanalen effectiever in te zetten. Dit leverde meteen zijn vruchten af. De advertenties die we via onze social media-kanalen uitzetten, worden constant op basis van hun preformance geoptimaliseerd en zorgen we d.m.v. micro-targetting dat we een divers publiek kunnen bereiken.

Doordat we in 2019 aan de slag zijn gegaan met een nieuw social mediastrategie, waarbij we ons focus van enkel bereik hebben verschoven naar het verbeteren van de betrokkenheid van ons publiek, hebben we meer dan ooit interactie met ons publiek.

Radio, print en online media

Het bereik van Submarine Channel via online media-kanalen is gegroeid. Dit is te verklaren omdat we intensieve trainingen hebben genoten van Meltwater, om hun monitoringstool beter in te zetten. Doordat we de tool beter inrichten, kunnen we nog nauwkeuriger monitoren. Hierdoor kunnen we publicaties over onze projecten al op korte termijn voor onze eigen outreach gebruiken.

Het viel vooral op dat wanneer er artikelen over kweekvlees verscheen, Bistro in Vitro, een project uit 2015, nog vaak werd aangehaald. Voor zowel nationale als internationale pers worden onze projecten van 5 jaar geleden nog altijd als erg relevant beschouwd. Daarnaast heeft De Industrie internationale pers vergaard door het winnen van een Peabody Award, Indigo Award en de Prix Bohemia.

Publiekopbouw in de toekomst

Zoals eerder aangegeven verwachten we in 2020 dat een aantal websites vrijwel geen bezoekers zullen krijgen, omdat Flash dan niet meer wordt ondersteund door de grote en meest gangbare webbrowsers. Die cijfers verwachten we op te kunnen vangen met een geprojecteerde groei op onze grootste publiekstrekkers zoals Submarine Channel, Screendiver en Watch The Titles. Die websites laten al in de eerste twee maanden van 2020 zien dat zij de groei onverminderd doorzetten.

Door strategische samenwerkingen aan te gaan met Playgrounds, verwachten we op zowel korte als langer termijn ons publiek nog verder uit te kunnen bouwen. Wat daarnaast ook een positieve impact gaat hebben op onze voorspelling is de Google Ad Grant. Eind 2019 hebben we een aanvraag ingediend bij Google, om aan hun Google Ad Grant-programma deel te nemen, die in januari 2020 is goedgekeurd. Hierdoor krijgen we een maandelijks budget van \$10.000 die we kunnen spenderen in Google Adwords.

E- SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT, DIRECTIE EN PERSONEEL

Stichting Submarine Channel onderschrijft de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie. Veel uitgangspunten van de Codes worden reeds toegepast, en in de komende jaren kijken we waar verbetering en formalisering mogelijk is. Hiervoor winnen we extern advies in. De oprichters van Stichting Submarine Channel zijn Bruno Felix en Femke Wolting. De directieleden en aandeelhouders van Submarine BV en Submarine Haven zijn gelijk. Submarine Channel werkt met een Raad-van-Toezicht-model. Bruno Felix en Femke Wolting vormen het dagelijks bestuur en directie van de Stichting, de Raad van Toezicht ziet hierop toe en stelt de directie aan en kan de directie benoemen en ontslaan.

Samenstelling Raad van Toezicht

Met de onafhankelijke en betrokken Raad van Toezicht van Submarine Channel is intensief contact over bestuurs- en beleidskeuzes. De Raad van Toezicht bestond in 2019 uit de volgende personen: Melle Daamen: voorzitter, Oscar Kneppers: algemeen lid, Willemijn de Vries: algemeen lid. Er zijn profielen opgesteld van directie en RvT leden. Al onze leden hebben hun eigen discipline en expertise binnen het culturele veld. Er wordt een rooster van optreden gehanteerd.

Het is voor Submarine Channel gewenst dat tenminste één bestuurslid of toezichthouder:

- juridische auteursrechtelijke kennis en ervaring heeft;
- relaties met media in het algemeen en publieke omroep in het bijzonder heeft;
- uit het culturele veld komt, ervaring heeft in de kunstwereld en de financiering ervan, zowel op gemeentelijk als overheidsniveau;
- ervaring heeft met nieuwe media, specifiek met online en distributie marketing;
- een internationaal perspectief kan bieden met name op digitaal gebied.

Nevenactiviteiten RvT leden:

Melle Daamen (voorzitter):

Rvt van de Stichting Educatie en Cultuur (SEC)
Lid Wetenschappelijke Adviesraad Instituut voor Informatierecht
Lid van het Europees Cultureel Parlement
Voorzitter bestuur Well Made Productions
Rvt Jakop Ahlborn Company
Lid Europees Cultureel Parlement
Voorzitter Fonds Podiumkunsten Commissie Nieuwe Makers

Oscar Kneppers:

Oprichter & aandeelhouder Rockstart Amsterdam
Oprichter en aandeelhouder Origen.One (2020)
Oprichter & aandeelhouder Rockstart Amsterdam
Lid Raad van Advies Stichting Beter Schrijven
Lid Raad van Advies Ruigrok/Netpanel BV
Lid Werkveldcommissie Fontys Hogeschool voor de Journalistiek
Lid RvC 360 International Media
Lid Advisory Board Vibers

Willemijn de Vries:

Oprichter en mede-eigenaar FoxWaldmeister Advocaten
Coördinator van het Blockbusterfonds
Lid Raad van Advies van het Go Short filmfestival

Realisatie maatschappelijke doelstelling

Submarine Channel richt zich met digital storytelling projecten op het ontwikkelen en distribueren van innovatieve manieren om geëngageerde verhalen te vertellen. We bieden een platform voor persoonlijker relaties tussen verteller en publiek en bevinden ons in de meest progressieve hoek van mediaproductie. Binnen onze manier van werken is de inhoud altijd leidend. We zijn verhalenvertellers en willen een zo breed mogelijk publiek bereiken met onze projecten. Submarine Channel is een kleine organisatie, die al jarenlang succesvolle producties maakt voor een groot publiek. De Code Culturele Diversiteit zien we vertaald in onze producties waarbij veelzijdig de culturele diversiteit van de maatschappij naar voren komt. Als netwerkorganisatie werken we bovendien samen met mensen met zeer uiteenlopende culturele achtergronden. De komende periode kijken wij bewust naar hoe we diversiteit en inclusiviteit binnen onze activiteiten kunnen vergroten, binnen de in het ondernemingsplan besproken artistieke kaders. Submarine Channel heeft een professioneel bestuur en besteed

veel tijd aan overleg en samenwerking met belanghebbenden en stakeholders. De Stichting voegt exploitatieoverschotten toe aan het eigen vermogen.

(Maatregelen tegen) belangenverstrengeling

Stichting Submarine Channel is in naam en historie verbonden met het bedrijf Submarine BV, een onafhankelijk productiehuis voor films, documentaires, animatieseries en interactieve projecten in opdracht. De twee organisaties hebben verschillende doelstellingen en zijn financieel geheel gescheiden. Submarine BV richt zich volledig op het ontwikkelen en produceren van projecten die commercieel te financieren en te exploiteren zijn, en waarbij een omroep, opdrachtgever of uitgever de distributie naar een publiek verzorgt. De BV en de Stichting delen dezelfde directie. Bij de aanstelling van leden van de Raad van Toezicht wordt getoetst op belangenverstrengeling en tegenstrijdig belang. Voor werkzaamheden van de directie elders wordt bij de RvT om toestemming gevraagd.

Rolbewust handelen

Stichting Submarine Channel werkt met een Raad van Toezicht en een bestuur dat verantwoording aflegt aan de Raad. De Raad bestaat uit drie leden. Geen van de leden ontvangt enige vergoeding. De lijnen binnen de organisatie zijn kort. Alle informatie is voor de Raad van Toezicht opvraagbaar, ook bij de externe accountant. De taken van de Raad en het bestuur zijn duidelijk gescheiden. Het bestuur besluit, de Raad adviseert en ziet toe op correct bestuur.

Verantwoordelijkheid bestuur

Taken van het bestuur zijn globaal vastgelegd in de statuten van de Stichting. Het bestuur bestaat uit twee directeur-bestuurders. Risico's die de Stichting loopt bestaan uit artistieke of organisatorische problemen of tegenvallende resultaten. Deze worden opgevangen door het aanhouden van een reserve en door het verzekeren van gebruikelijke risicofactoren zoals bedrijfsaansprakelijkheid en bestuursaansprakelijkheid.

Zorgvuldig omgaan met mensen en middelen

Submarine Channel werkt met de Fair Practice Code en gebruikt deze als handleiding om te kijken op welke gebieden ontwikkeling mogelijk is. Met onze organisatie willen wij bijdragen aan een vitale, inspirerende en duurzame werkomgeving in de creatieve sector. Stichting Submarine Channel heeft een klein team dat de projecten inhoudelijk en productioneel begeleidt, redactionele content produceert en de sociale mediakanalen onderhoudt. De honoreringen van onze medewerkers zijn marktconform. Een kleine aantekening hierbij is, dat wanneer wij werken met bekendere makers, de honorering hoger uit kan vallen. Wij onderzoeken daarom in de komende periode tot welke CAO wij ons kunnen verhouden in het kader van honoreringen. Wij zijn ons bewust van dat de freelancers met wie wij werken zelf instaan voor hun sociale zekerheid. Daarom werken wij met realistische uurtarieven. Wij zijn tegenover onze samenwerkingspartners transparant en open over onze financiële situatie. Wij delen onze begrotingen met projectmedewerkers en teams, zodat er transparantie bestaat over de financiële middelen. Ook wat betreft het bestuur zijn er geen overtredingen van de WNT-norm.

Submarine Channel is een kleine organisatie, waarin goed onderling contact belangrijk is voor de sfeer en het werkplezier. Naast voortgangsgesprekken, worden ieder jaar ook gesprekken gevoerd over individuele wensen, over tevredenheid en ambities. Medewerkers worden geacht zich binnen ons werkveld te blijven ontwikkelen. Daarom worden in individuele trajecten gekeken naar mogelijkheden voor scholing, het volgen van cursussen en het bezoeken van internationale festivals en andere netwerkmomenten.

Professioneel en onafhankelijk toezicht houden

De RvT neemt de Governance Code als leidraad voor zijn functioneren en zal het komende jaar, onder meer in de vorm van een directiereglement, zijn werkwijze en taakverdeling vastleggen en jaarlijks evalueren. Zo zal de

RvT voortaan de externe accountant benoemen in plaats van de directeur- bestuurder. Het nieuwe rooster van aftreden wordt in 2020 vastgesteld en gepubliceerd.

De RvT bestaat momenteel uit 3 leden. De maximale zittingstermijn bedraagt 2 x 4 jaar. Melle Daamen is sinds 01-07-2012 lid en sinds 17-03-2015 Voorzitter van de Raad van Toezicht tot 01-07-2020. Oscar Jean Joseph Kneppers is sinds 01-07-2012 lid tot 01-07-2020. Willemijn de Vries is sinds 01-12-2015 lid en dit is te verlengen tot 01-12-2023. Nieuwe toezichthouders krijgen vanwege de kleine omvang van de organisatie en beperkte middelen geen apart introductieprogramma. De toezichthouders ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

De jaarverslagen worden op onze site gepubliceerd (submarinechannel.com/anbi/). Verder wordt regelmatig informatie verstrekt aan, en frequent vergaderd met de RvT.

Ondertekend 24 maart 2020 te Amsterdam,

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke that curves upwards at the end, followed by a vertical stroke that crosses the horizontal one.

Bruno Felix
Directeur Submarine Channel

A handwritten signature in black ink, featuring a stylized, cursive script that appears to read 'F. Wolting'.

Femke Wolting
Directeur Submarine Channel

Rapport

uitgebracht aan het bestuur van

Stichting Submarine Channel

te Amsterdam

inzake

JAARREKENING 2019

INHOUDSOPGAVE

	pagina
Bestuur	
- Algemeen	1
Jaarrekening	
- Balans per 31 december 2019	2
- Functionele exploitatierekening over 2019	4
- Kasstroomoverzicht over 2019	5
- Toelichting op de balans en de functionele exploitatierekening	6
Overige gegevens	
- Voorstel resultaatbestemming	17
- Prestatieoverzicht	18
- Toelichting op substantiële verschillen tussen begroting en realisatie	19
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	

ALGEMEEN

Doel

Volgens artikel 3 van de statuten heeft de stichting de volgende doelstellingen:

1. Het bevorderen van de productie en verspreiding van kunstzinnige uitingen en informatie met een cultureel gehalte middels moderne media en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.
2. De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door:
  - werven van financiële middelen bij organisaties met een culturele verantwoordelijkheid en andere belanghebbenden. Tevens verleent de stichting opdrachten en financiële bijdragen aan derden die in staat zijn culturele programma's te ontwikkelen en/of te exploiteren via moderne en alternatieve mediakanalen.
3. Het vermogen van de Stichting dient ter verwezenlijking van het doel van de stichting.

Oprichting

De stichting is opgericht op 14 augustus 2000.

Algemeen Nut Beogende Instelling

De Stichting is per 1 januari 2012 aangemerkt als een algemeen nut beogende instelling.

BESTUUR

Governance Code Cultuur

De Stichting hanteert de code Governance Code Cultuur.

Directie

Het bestuur wordt gevormd door mevrouw F.M. Wolting en de heer B.W. Felix. De toezichthoudende functie ligt bij de Raad van Toezicht.

Raad van Toezicht

In het verslagjaar bestond de Raad van Toezicht uit de volgende personen:

	<u>Functie</u>	<u>In functie</u>	<u>Uit functie</u>
O.J.J. Kneppers	Algemeen lid	01-07-2012	1-7-2020
M. Daamen	Voorzitter	01-07-2012	1-7-2020
G.J. Timmer	Algemeen lid	01-12-2015	31-3-2019
W.M.M. de Vries	Algemeen lid	01-12-2015	1-12-2023

BALANS
(na resultaatbestemming)

ACTIVA	Huidig boekjaar 31.12.2019		Vorig boekjaar 31.12.2018	
	€	€	€	€
II <i>Vorderingen</i>				
debiteuren			15.000	
gelieerde rechtspersonen	-		-	
belastingen en premies sociale verzekeringen	11.632		14.869	
overige vorderingen	1.156		14.032	
subsidieverstrekkers	-		-	
Totale vorderingen		12.788		43.901
IV Liquide middelen		231.129		311.312
Totale vlottende activa		243.917		355.213
TOTALE ACTIVA		243.917		355.213

PASSIVA	Huidig boekjaar 31.12.2019		Vorig boekjaar 31.12.2018	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
algemene reserve	48.841		49.973	
reserve bestemd voor lopende projecten	73.500		77.377	
Totale eigen vermogen		122.341		127.350
Kortlopende schulden				
leveranciers	4.983		13.259	
gelieerde rechtspersonen	6.169		10.082	
belastingen en premies sociale verzekeringen	2.981		5.056	
overige schulden	107.443		199.466	
Totale kortlopende schulden		121.576		227.863
TOTALE PASSIVA		243.917		355.213

FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING OVER HET JAAR 2019

BATEN	Huidig boekjaar	Begroting	Vorig boekjaar
	2019	2019	2018
	€	€	€
Directe opbrengsten			
Publieksinkomsten	7.000	24.000	8.898
Sponsorinkomsten	20.893	40.000	15.288
Overige inkomsten	10.150	45.000	38.428
Indirecte opbrengsten	11.972	50.000	3.298
Totaal Opbrengsten	50.015	159.000	65.912
Bijdrage AFK Kunstenplan	89.375	85.000	86.940
Overige subsidies uit publieke middelen			
Structureel	329.501	300.000	318.227
Incidenteel	40.000	130.000	41.250
Bijdragen uit private middelen	-	25.000	-
<i>Percentage eigen inkomsten</i>	<i>10%</i>	<i>26%</i>	<i>13%</i>
Totale Subsidies/Bijdragen	458.876	540.000	446.417
TOTALE BATEN	508.891	699.000	512.329

LASTEN	Huidig boekjaar	Begroting	Vorig boekjaar
	2019	2019	2018
	€	€	€
Beheerlasten personeel	-	-	-
Beheerlasten materieel	62.548	58.160	56.944
Totale Beheerlasten	62.548	58.160	56.944
Activiteitenlasten personeel	416.092	571.730	444.638
Activiteitenlasten materieel	35.270	69.110	31.766
Totale Activiteitenlasten	451.362	640.840	476.404
TOTALE LASTEN	513.910	699.000	533.348
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-5.019	-	-21.019
Saldo rentebaten/-lasten	10	-	0
RESULTAAT	-5.009	0	-21.019

Resultaatbestemming:

Algemene reserve	-1.132		1.604
Reserve bestemd voor lopende projecten	-3.877		-22.623
	-5.009	0	-21.019

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatiesaldo		-5.009		-21.019
bij: afschrijvingen materiële vaste activa	-		-	
af: afschrijvingen op desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
mutatie voorzieningen	-		-	
		-		-
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		-5.009		-21.019
Mutatie in vorderingen	31.113		22.159	
Mutatie kortlopende schulden	-106.287		-67.772	
		-75.174		-45.613
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		-80.183		-66.632
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-		-	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
Investeringen in financiële vaste activa	-		-	
		-		-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Ontvangsten uit langlopende schulden	-		-	
Aflossingen uit langlopende schulden	-		-	
		-		-
<i>Mutatie liquide middelen</i>		-80.183		-66.632
Liquide middelen einde boekjaar	231.129		311.312	
Liquide middelen begin boekjaar	311.312		377.944	
<i>Mutatie liquide middelen</i>		-80.183		-66.632

TOELICHTING OP DE BALANS EN DE FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Richtlijn 640 voor de Jaarverslaggeving uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 640 Organisaties zonder winststreven).

Tevens is de jaarrekening opgesteld conform de richtlijnen van het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de vennootschap zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

De verbonden partijen zijn:

Submarine B.V.	te Amsterdam
Submarine Haven B.V.	te Amsterdam

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarden, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de Stichting is onderverdeeld in:

Algemene reserve: dit betreft het vrij besteedbare vermogen van de organisatie: exploitatietekorten respectievelijk overschotten worden aan de algemene reserve onttrokken dan wel gedoteerd.

Reserve bestemd voor lopende projecten: een door het bestuur geormerkt deel van het vermogen ten behoeve van onder andere risicoreserve en bestemmingsreserve activiteiten.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Ten aanzien van de posten begrepen in het bedrijfsresultaat geldt, dat positieve resultaten slechts zijn opgenomen, indien en voor zover zij in het boekjaar zijn verwezenlijkt en dat met negatieve resultaten en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, rekening is gehouden.

Baten

Onder baten wordt verstaan de in het verslagjaar ontvangen subsidies en bijdragen. Tevens wordt hier, bij afrekening van een project, het eventuele projectresultaat onder verstaan.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de exploitatierekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Lasten

De lasten zijn berekend op basis van de historische kosten en worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, tenzij anders vermeld.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers.

Belastingen, rentebaten en soortgelijke opbrengsten, alsmede rentelasten en soortgelijke kosten, worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

TOELICHTING OP DE BALANS - ACTIVA

	<u>31.12.19</u>	<u>31.12.18</u>
	€	€
<u>Debiteuren € -</u>		
Debiteuren volgens saldilijst	-	15.000
Af: voorziening wegens oninbaarheid	-	-
	<u>0</u>	<u>15.000</u>
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen € 11.632</u>		
Dit betreft omzetbelasting, de specificatie is als volgt:		
BTW aangifte 3e kwartaal (correctie) boekjaar	-	-
BTW aangifte 4e kwartaal boekjaar	11.553	14.869
BTW suppletie aangifte boekjaar	79	-
	<u>11.632</u>	<u>14.869</u>
<u>Overige vorderingen € 1.156</u>		
Nog te ontvangen bedragen	-	1.069
Nog te factureren bedragen	-	7.000
Vooruitbetaalde kosten	1.156	5.963
	<u>1.156</u>	<u>14.032</u>
<u>Liquide middelen € 231.129</u>		
Rabobank rekening-courant	145.873	125.018
Rabobank spaarrekening	69.927	170.868
Rabobank USD	15.081	15.361
Triodos Bank spaarrekening	65	65
Kas	183	-
	<u>231.129</u>	<u>311.312</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

TOELICHTING OP DE BALANS - PASSIVA

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<u>Algemene reserve € 48.841</u>		
Stand per 1 januari	49.973	48.369
Bij: resultaatbestemming boekjaar	<u>-1.132</u>	<u>1.604</u>
Stand per 31 december	<u>48.841</u>	<u>49.973</u>

Dit betreft vrij besteedbaar vermogen en dient voor het waarborgen van de continuïteit van de Stichting.

	<u>31-12-19</u>	<u>31-12-18</u>
	€	€
<u>Reserve bestemd voor lopende projecten € 73.500</u>		
Stand per 1 januari	77.377	100.000
Bij: resultaatbestemming boekjaar	<u>-3.877</u>	<u>-22.623</u>
Stand per 31 december	<u>73.500</u>	<u>77.377</u>

Specificatie reserve bestemd voor lopende projecten:

Inzake project Amrita	-	6.775
Inzake project Bellingcat Interactive	-	10.000
Inzake project Cosmos Within Us	-	774
Inzake project The Imaginary Friend	13.000	15.000
Inzake project Onasis - Remarkable People	5.000	7.000
Inzake project De Ontmoeting	-	10.000
Inzake project The Great Orator	11.500	7.828
Inzake project The Little things	-	10.000
Inzake project VR app	-	10.000
Inzake project Exodus	30.000	-
Inzake project Trust in the Blockchain	<u>14.000</u>	<u>-</u>
	<u>73.500</u>	<u>77.377</u>

Voor verplichtingen die samenhangen met de afronding van de lopende projecten is de bestemmingsreserve "Reserve bestemd voor lopende projecten" gevormd. Deze projecten zijn dit jaar (of eerder) gestart en voor de verplichtingen zijn voorzieningen opgenomen. Voor de inhoudelijke verklaring hiervan verwijzen wij u naar het bestuursverslag.

	<u>31-12-19</u>	<u>31-12-18</u>
	€	€
<u>Leveranciers € 4.983</u>		
Conform saldijst crediteuren	<u>4.983</u>	<u>13.259</u>
<u>Gelieerde rechtspersonen € 6.169</u>		
rekening-courant Submarine B.V.	<u>6.169</u>	<u>10.082</u>
In het boekjaar is er geen rente doorberekend over het (geringe) gemiddeld saldo.		
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen € 2.981</u>		
Loonheffing	<u>2.981</u>	<u>5.056</u>
	<u>2.981</u>	<u>5.056</u>
<u>Overige schulden € 107.443</u>		
Vooruit ontvangen bedragen	72.620	145.240
Reservering vakantiegeld en vakantiedagen	7.386	9.391
Reservering accountantskosten	3.150	3.500
Reservering administratiekosten	7.500	7.500
Nog te ontvangen facturen gelieerde rechtspersonen	15.492	30.595
Nog te betalen kosten	<u>1.295</u>	<u>3.240</u>
	<u>107.443</u>	<u>199.466</u>

Niet uit de balans blijkende rechten, verplichtingen en regelingen

		<u>€</u>
<u>Subsidietoezeggingen 2020</u>		
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	looptijd 2020	312.620
Amsterdams Fonds voor de Kunst; Kunstenplan	looptijd 2020	<u>89.375</u>
		<u>401.995</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Impact coronavirus COVID-19

De gevolgen van de coronacrisis zijn op dit moment nog niet duidelijk voor de Stichting. De Stichting zal mogelijk (gedeeltelijk) gebruik gaan maken van de overheidsmaatregelen, de inventarisatie hiervan vindt april/mei 2020 plaats. Op korte termijn heeft dit geen gevolgen voor de continuïteit van de Stichting.

TOELICHTING OP DE FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING - BATEN

	Werkelijk 2019 €	Begroting 2019 €	Werkelijk 2018 €
<u>Directe opbrengsten - publieksinkomsten</u>			
Opbrengsten licenties, webshop, DVD, VOD, screenings	-	2.000	1.898
Inkomsten eigendomsrechten (afkoopsom Submarine)	7.000	7.000	7.000
Crowdfunding	-	15.000	-
	<u>7.000</u>	<u>24.000</u>	<u>8.898</u>
<u>Directe opbrengsten - sponsorinkomsten</u>			
Submarine BV	20.893	40.000	15.288
	<u>20.893</u>	<u>40.000</u>	<u>15.288</u>
<u>Directe opbrengsten - overige inkomsten</u>			
Co financiers projecten	10.000	40.000	37.127
Opbrengsten uit advisering en overige diensten	150	5.000	1.301
	<u>10.150</u>	<u>45.000</u>	<u>38.428</u>
<u>Indirecte opbrengsten</u>			
Uitlenen personeel	11.972	50.000	3.298
	<u>11.972</u>	<u>50.000</u>	<u>3.298</u>
<u>Bijdrage AFK Kunstenplan</u>			
Amsterdams Fonds van de Kunst	89.375	85.000	86.940
	<u>89.375</u>	<u>85.000</u>	<u>86.940</u>
<u>Overige subsidies uit publieke middelen - incidenteel</u>			
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	329.501	300.000	318.227
	<u>329.501</u>	<u>300.000</u>	<u>318.227</u>

	Werkelijk 2019 €	Begroting 2019 €	Werkelijk 2018 €
<u>Overige subsidies uit publieke middelen - incidenteel</u>			
Nederlands Fonds voor de Film - Orator	15.000		10.000
Nederlands Fonds voor de Film - Imaginary	25.000		-
Nederlands Fonds voor de Film - The Industry VR	-		7.500
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie - Poppy	-		20.000
Fonds21 - Poppy	-		3.750
	<u>40.000</u>	<u>130.000</u>	<u>41.250</u>
<u>Bijdragen uit private middelen</u>			
Bijdragen uit private middelen	-		-
	<u>-</u>	<u>25.000</u>	<u>-</u>

TOELICHTING OP DE FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING - LASTEN

	Werkelijk 2019 €	Begroting 2019 €	Werkelijk 2018 €
<u>Beheerlasten: Materiële lasten</u>			
Huisvesting	21.820	23.160	16.900
Kantoorkosten	6.088	5.000	8.758
Afschrijvingskosten (doorbelast)	9.216	7.000	10.283
Communicatiekosten	902	4.000	2.517
Administratie- & advieskosten	22.824	14.000	15.945
Overige algemene kosten	1.698	5.000	2.541
	62.548	58.160	56.944
<u>Activiteitenlasten: Personeelslasten</u>			
Redactie site	214.931	195.990	172.512
Interactieve online producties	201.161	375.740	272.126
	416.092	571.730	444.638
<u>Activiteitenlasten: Materiële lasten</u>			
Reis- & verblijfkosten	6.197	15.500	6.502
Vervoer & transport	162	2.000	7
Verzekeringen	2.919	2.000	2.513
Publiciteit	15.910	13.500	14.856
Diversen	10.082	36.110	7.888
	35.270	69.110	31.766

Stichting Submarine Channel
te Amsterdam

	Werkelijk 2019 €	Begroting 2019 €	Werkelijk 2018 €
<u>Rentebaten en rentelasten</u>			
Rentebaten bank	10	-	-
Rentelasten gelieerde rechtspersonen	-	-	-
	<u>10</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

AANVULLENDE TOELICHTING OP WINST- & VERLIESREKENING

	Werkelijk 2019 €	Begroting 2019 €	Werkelijk 2018 €
<u>Huisvestingskosten € 21.820</u>			
Huur	10.217	20.400	10.548
Overige huisvestingskosten	11.603	2.760	6.352
	<u>21.820</u>	<u>23.160</u>	<u>16.900</u>
 <u>Administratie- & advieskosten € 22.824</u>			
Administratie- en advieskosten	11.282	8.500	10.946
Accountantskosten	4.219	4.000	5.000
Juridische kosten	1.047	-	-
Overige dienstverlening	6.276	1.500	-
	<u>22.824</u>	<u>14.000</u>	<u>15.946</u>

Personeelsleden

Gedurende het boekjaar waren er gemiddeld 5 personen (4,61 fte) in dienst van de Stichting (2018: 4,18). Verder worden er medewerkers betrokken van Submarine BV, gemiddeld was dit 1 persoon (0,88 fte) over 2019 (2018: 0,68).

In 2019 hebben er 50 ingehuurd freelancers/ondernemingen aan de activiteiten van de Stichting gewerkt (2018: 53).

*Stichting Submarine Channel
te Amsterdam*

OVERIGE GEGEVENS

- Voorstel resultaatbestemming
- Prestatieoverzicht
- Toelichting op substantiële verschillen tussen begroting en realisatie
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Stichting Submarine Channel
te Amsterdam

VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING

De directie stelt voor om het resultaat ad. € -/- 5.009 als volgt te bestemmen:

	€
Ten gunste van de algemene reserve	-1.132
Ten gunste van de reserve bestemd voor lopende projecten	-3.877
	<u>-5.009</u>

Vooruitlopend op de vaststelling door de algemene bestuursvergadering is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

Het bestuur:

B.W. Felix

F.M. Wolting

Vastgesteld in de algemene vergadering van de Raad van Toezicht d.d. 13 maart 2020.

Stichting Submarine Channel
 te Amsterdam

Prestatieoverzicht

	huidig boekjaar		voorgenomen prestaties		vorig boekjaar	
	aantal activiteiten	aantal bezoeken	aantal activiteiten	aantal bezoeken	aantal activiteiten	aantal bezoeken
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS		11.416.360		8.100.000		9.794.567
1 Evenementen						
Lezingen/festivals/presentaties/screenings	4	400			92	92.000
2 Cursussen		0		0		0
3 Bezoeken		0		0		0
4 Deelnemers		0		0		0
5 Gebruikers websites		2.484.318		3.800.000		2.388.636
Submarine Channel	779.817				691.818	
Titels (Watch the Titles)	274.993				315.612	
2pause	502.831				362.244	
Art of Pho	7.511				13.754	
Hotel	6.034				5.826	
Minimovies	1.474				810	
Tulse Luper Journey	38.481				32.457	
Collapsus	71.751				106.298	
Pretty Cool People Interviews	30.604				54.924	
Overige projecten	5.642				40.303	
Booktrailers	2.456				20.463	
Unspeak	76.520				93.283	
Refugee Republic	42.139				53.769	
Who Are the Champions	2.949				11.666	
Lagos Wide & Close	14.691				16.507	
Last Hijack Interactive	10.359				11.516	
Bistro Invitro	195.254				198.268	
De Pont	34.187				37.437	
Ascent from Akeron	76.815				36.615	
De Industrie	4.717				7.862	
Poppy	6.261				16.357	
Echoes of IS	1.845				4.425	
Ashes to Ashes (downloads via Jaunt en WeMakeVR)	4.000				9.733	
Dutch Design (Profiles)	28.405				28.405	
Screendiver	264.582				218.284	
online video views (Facebook, Vimeo, YouTube)		748.947		4.300.000		422.117
radio, tv, print & online media		8.107.434				6.824.955
6 Overige activiteiten:		75.261				66.859
specificatie overige activiteiten:						
Publicaties nieuwsbrief						
aantal	5				6	
oplagecijfers publicaties	4.661	23.305			2.600	15.600
Social networking						
Twitter Screendiver @screendiverDCD		90				76
Twitter Akeron @akeroncomi		0				231
Twitter 2pause @2pause		320				329
Twitter SubmarineChannel @submarinechannl		4.467				4.454
Twitter Forget the Film @watchthetitles		4.499				4.408
Twitter Collapsus @collapsusnews		350				356
Twitter Last Hijack @lasthijack		1.241				1.288
Facebook Submarine Channel		18.684				18.510
Facebook Echoes of IS		125				137
Facebook Bistro in Vitro		687				650
Facebook Ascent from Akeron		0				176
Facebook Last Hijack		0				436
Facebook Refugee Republic		1.896				1.886
Facebook Forget the Film		2.229				2.195
Facebook Screendiver (group)		227				178
Facebook De Pont		65				64
Facebook Silvertown Paws		279				268
Pinterest Watch the Titles		356				356
Pinterest Submarine Channel		255				255
Instagram Submarine Channel		1.156				1.156
Instagram Silvertown Paws		54				72
Vimeo Dutch Profiles subscribers		457				435
Youtube Dutch Profiles subscribers		6.560				5.733
Youtube followers Submarine Channel		3.390				3.120
Vimeo followers Submarine Channel		4.569				4.490

TOELICHTING OP SUBSTANTIELE VERSCHILLEN TUSSEN BEGROTING EN REALISATIE

Baten:

De totale baten zijn 27% lager ten opzichte van de begroting. De (directe en indirecte) opbrengsten zijn 69% lager ten opzichte van de begroting, de subsidies uit publieke en private middelen zijn 74% lager dan begroot.

De reden hiervoor is dat er minder activiteiten uitgevoerd zijn dan gepland.

Het percentage eigen inkomsten ligt hierdoor ook een stuk lager dan begroot, 10% gerealiseerd ten opzichte van 26% begroot.

Lasten:

De totale lasten zijn 26% lager ten opzichte van de begroting. De activiteitenlasten zijn 30% lager dan begroot, dit komt voornamelijk doordat de uitvoering van er minder activiteiten gerealiseerd zijn dan oorspronkelijk gepland.

De beheerslasten liggen redelijk in de lijn van de begroting (8% hoger).

Resultaat:

Het resultaat over 2019 ligt in de lijn van begroting, er was een resultaat van € 0 begroot. In 2019 is een resultaat van € 5.009 -/- gerealiseerd.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van het Amsterdams Fonds voor de Kunst

Aan: de Raad van Toezicht van stichting SubmarineChannel

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag op pagina 2 tot en met 17 opgenomen jaarrekening 2019 van stichting SubmarineChannel te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van stichting SubmarineChannel op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2019;
- 2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden vallen en het Controleprotocol meerjarige subsidies AFK Kunstenplanperiode 2017-2020. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van stichting SubmarineChannel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hilversum, 24 maart 2020

Ref: BvH.2020.495000

KAMPHUIS & BERGHUIZEN

Accountants/Belastingadviseurs

A handwritten signature in blue ink, reading 'B. G. W. van Heusden'. The signature is stylized, with a large 'B' and 'H'.

drs. B.G.W. van Heusden RA RV MBV CIA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol meerjarige subsidies AFK Kunstenplanperiode 2017-2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.